

SEK.0051.6.2024

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

WK.6130.21.3.4.2024

Gdańsk, dnia 19 lipca 2024 r.

**Pani
Marta Urbańska
Burmistrz Debrzna**

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 5 lutego 2024 r. do dnia 17 czerwca 2024 r. kontrolę kompleksową gminy Debrzno.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 17 czerwca 2024 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Pani Burmistrz.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2020 - 2023 oraz inne okresy w miarę potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 ustawy *o regionalnych izbach obrachunkowych* było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Miejskiej i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Panią jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. zawarcie w dniu 25 maja 2022 r. umowy z Bankiem Spółdzielczym w Człuchowie na „otwarcie i prowadzenie rachunków bankowych (...) dla Gminy i samorządowych jednostek budżetowych” obejmującej obsługę bankową Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie (samorządową instytucję kultury posiadającą osobowość prawną), czym naruszono art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 87) – str. 18 protokołu kontroli.

Z brzmienia art. 264 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* wynika, że bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Bankowa obsługa budżetu gminy dotyczy zatem tylko budżetu jednostki samorządu terytorialnego i objętych budżetem samorządowych jednostek organizacyjnych. Samorządowe instytucje kultury nie są objęte budżetem gminy i posiadają odrębną osobowość prawną, winny zatem samodzielnie zawierać umowy dotyczące obsługi bankowej.

Stosownie bowiem do brzmienia art. 17 ustawy *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* instytucją kultury zarządza i reprezentuje ją na zewnątrz dyrektor. Powyższy przepis statuuje więc zasadę jednoosobowego kierownictwa i reprezentacji instytucji kultury przez jej dyrektora.

2. Przypadki nieprawidłowości dotyczących poboru w 2023 r. podatków lokalnych, a mianowicie:

a) niepodjęcie czynności sprawdzających wobec:

- podatników, którzy informacje/deklaracje podatkowe złożyli z opóźnieniem (bądź zaniechali ich złożenia) w podatku od środków transportowych (3 przypadki), w podatku rolnym (3 przypadki), w podatku od nieruchomości (1 przypadek) oraz w podatku leśnym (1 przypadek) – str. 49, 54, 59 i 64 protokołu,

- 1 podatnika podatku rolnego, który złożoną deklarację podatkową wypełnił niezgodnie ze stanem faktycznym – str. 54 protokołu, czym naruszono art. 272 pkt 1 lit. a i pkt 2 w związku z i art. 274 § 1 pkt 2 i art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 272 pkt 1 lit. a ustawy *Ordynacja podatkowa* organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji.

W myśl art. 272 pkt 3 ww. ustawy organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 274 § 1 cyt. ustawy w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki, bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

- koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5.000 zł,
- zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.

Zgodnie zaś z brzmieniem art. 274a § 1 tej ustawy organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku;

b) wydanie 1 decyzji w sprawie umorzenia zobowiązania podatkowego oraz 1 decyzji w sprawie odroczenia terminu płatności podatku bez uprzedniego zebrania materiału dowodowego potwierdzającego spełnienie wszystkich przesłanek uzasadniających ich wydanie (kontrolą objęto 5 decyzji), czym naruszono art. 122 w związku z art. 187 § 1 i art. 191 ustawy *Ordynacja podatkowa* – str. 71 - 73 protokołu.

Zgodnie z przywołanymi przepisami w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym, a organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzeć cały materiał dowodowy.

Opisane regulacje (wprowadzające zasadę prawdy obiektywnej) nakładają na organ podatkowy obowiązek ustalenia i przeprowadzenia z urzędu dowodów koniecznych dla ustalenia stanu faktycznego sprawy. Realizacja w/w zasady następuje poprzez ustalenie, jakie fakty są istotne z punktu widzenia mogących mieć zastosowanie w danej sprawie przepisów prawa materialnego oraz rozważenie, jakie dowody należy w związku z tym przeprowadzić. Obowiązek ustalenia istotnych dla sprawy okoliczności obciąża, co do zasady, organ podatkowy;

- c) umorzenie 1 podatnikowi podatku od nieruchomości części raty za miesiąc grudzień 2022 r. w kwocie 837 zł na podstawie wniosku złożonego przed upływem terminu płatności podatku (tj. zanim powstała zaległość podatkowa), czym naruszono art. 165a § 1 w zw. z art. 165 § 1, art. 67b § 1, art. 67a § 1 pkt 3 i art. 51 § 1 ustawy *Ordynacja podatkowa* – str. 71 - 72 protokołu.

Zgodnie z art. 67a § 1 pkt 3 w zw. z art. 67b § 1 ww. ustawy organ podatkowy na wniosek podatnika (także prowadzącego działalność gospodarczą) może udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, określonych w art. 67a cyt. ustawy, tj. m. in. może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe. Zaległością podatkową zaś są podatki niezapłacone w terminie płatności (art. 51 § 1 ww. ustawy).

Postępowanie tego rodzaju wszczyna się na żądanie strony (art. 165 § 1 cyt. ustawy). Natomiast datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi podatkowemu, z zastrzeżeniem art. 165a ww. ustawy, z którego wynika, że gdy takie żądanie zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z jakichkolwiek innych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ podatkowy wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.

W przedstawionym stanie faktycznym brak było możliwości rozpatrzenia wniosku o umorzenie zaległości podatkowej dotyczącej miesiąca grudnia 2022 r., gdyż w dniu jego złożenia zaległość jeszcze nie istniała. Obowiązujące regulacje prawne nie dają zaś możliwości umorzenia podatku niebędącego zaległością podatkową.

3. Przypadki zaniechania bądź nieterminowego podejmowania w 2023 r. wymaganych prawem czynności zmierzających do egzekucji należności przysługujących gminie w stosunku do podatników posiadających zaległości w podatkach lokalnych (w przypadku 13 na 20 podatników objętych kontrolą), czym naruszono art. 6 § 1 w związku z art. 3 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.) oraz § 3 obowiązującego do dnia 24 marca 2024 r. rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. *w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2083) – str. 79 - 83 protokołu.

Stosownie do treści art. 3 § 1 ww. ustawy egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w jej art. 2 (m. in. obejmujących podatki, opłaty i inne należności pieniężne, jeżeli pozostają we własności rzeczowej organów administracji publicznej), gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów albo – w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa.

Natomiast w myśl art. 6 § 1 ww. ustawy w razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Wierzyciel może nie podejmować czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, jeżeli łączna wysokość należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia, chyba że okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

Zgodnie zaś z brzmieniem wskazanych przepisów ww. rozporządzenia wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, o ile jest wymagane, w zakresie należności pieniężnej, której wysokość:

- 1) przekracza dziesięciokrotność kosztów upomnienia:
 - niezwłocznie - jeżeli nie zostały podjęte działania informacyjne,
 - przed upływem 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działanie informacyjne;
- 2) nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia - przed upływem 6 miesięcy poprzedzających upływ terminu przedawnienia należności pieniężnej.

Aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 316) przedmiotowe zagadnienie reguluje analogicznie.

4. Zaniechanie dochodzenia w 2023 r. należności cywilnoprawnych w łącznej wysokości 4.702,87 zł od 9 dłużników (na 10 dłużników objętych kontrolą posiadających najwyższe zadłużenia z tytułu opłat za dzierżawę, najem lub użytkowanie wieczyste), czym naruszono art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych – str. 92 - 93 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

5. Nieokreślenie wartości zobowiązania wynikającego z umowy nr RK.6.2022 zawartej w dniu 30 grudnia 2022 r. z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór spółka z o.o. na zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Debrzno w 2023 r., czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz postanowieniami części II – Opis kont ust. 2 Konta pozabilansowe pkt 12 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 342) – str. 182 protokołu.

Stosownie do brzmienia art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Spełnienie tego wymogu nie jest możliwe w przypadku nieokreślenia w zawartej umowie wysokości wynagrodzenia należącego się wykonawcy – w przedmiotowej sprawie odniesiono się jedynie do cennika znajdującego się na stronie kontrahenta, co (przy braku określenia ilości odpadów) uniemożliwia ustalenie wartości umowy.

Brak określenia kwoty zobowiązania obciążającego rok 2023 uniemożliwił również właściwe ujęcie na koncie 999 – *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat* prawnego zaangażowania wydatków wynikających z realizacji ww. umowy, czego wymagają wskazane postanowienia ww. rozporządzenia, co

w konsekwencji nie pozwoliło na rzetelnie i jasne przedstawienie sytuacji finansowej jednostki, do czego zobowiązuje przepis art. 4 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*.

W myśl wskazanego przepisu ww. ustawy jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

6. Nieustalenie w 2024 r. do zwrotu dotacji celowej w kwocie 340.495 zł udzielonej (jako pomoc finansowa) powiatowi człuchowskiemu na podstawie umowy Nr GD/1/2023 z dnia 16 sierpnia 2023 r. na dofinansowanie zadania inwestycyjnego: *Przebudowa drogi powiatowej nr 2548G DK nr 22 – Stanisławka – DP nr 2550G* w związku z wykazaniem – w złożonym przez powiat rozliczeniu z dnia 11 grudnia 2023 r. – że wydatki na realizację przebudowy ww. drogi były poniesione w okresie od dnia 21 września 2020 r. do dnia 9 sierpnia 2023 r., natomiast gmina przekazała powiatowi dotację w dniach: 31 października 2023 r. i 11 grudnia 2023 r. (czyli dokonała refundacji części kosztów ww. inwestycji), czym naruszono art. 60 pkt 1 w związku z art. 61 ust. 1 pkt 4 oraz art. 251 ust. 1 i 4, a także art. 126 oraz art. 250 ustawy *o finansach publicznych* – str. 148 - 152 protokołu.

Gmina zawarła ww. umowę o przekazanie pomocy finansowej w formie dotacji celowej na mocy postanowień uchwały Nr 104.LXX.2022 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie *udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Człuchowskiemu na zadanie pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2548G DK nr 22 – Stanisławka – DP nr 2550G”* w wysokości 333.709 zł (po zmianie dokonanej Aneksem Nr 1 z dnia 30 listopada 2023 r. – w wysokości 340.495 zł). Pomoc finansową przekazano w dniach: 31 października 2023 r. i 11 grudnia 2023 r.

Z przedstawionego przez powiat człuchowski rozliczenia wynika, że wydatki na realizację przebudowy ww. drogi były dokonane w okresie od dnia 21 września 2020 r. do dnia 9 sierpnia 2023 r., zatem przedmiotowe zadanie zostało zrealizowane, odebrane i opłacone przed zawarciem ww. umowy. Doszło więc do refundacji przez gminę kosztów uprzednio poniesionych przez powiat, a dotacja nie została wydatkowana na ww. zadanie.

Jak wynika z definicji zawartej w art. 126 ustawy *o finansach publicznych* dotacjami są podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie tej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Należy podkreślić, że zasadniczą cechą odróżniającą dotacje od innych rodzajów wydatków jest między innymi to, że podlegają szczególnym zasadom rozliczania. Ponadto, jak wynika z dyspozycji ww. art. 126 ww. ustawy, dotacje przeznaczane są na realizację zadań publicznych.

Natomiast zgodnie z art. 250 ww. ustawy z umowy w sprawie udzielenia dotacji ma wynikać w szczególności: wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji; termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej.

Zgodnie zaś z treścią art. 251 ust. 1 i 4 ww. ustawy wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, a dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku.

Z istoty dotacji celowej wynika zatem, że może ona być wykorzystana przez beneficjenta w związku z realizacją zadania publicznego wyłącznie na wydatki określone w zawartej umowie o dotację, co wyklucza refinansowanie wcześniej

poniesionych wydatków.

W myśl art. 60 pkt 1 cyt. ustawy środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym są kwoty dotacji podlegające zwrotowi w przypadkach określonych w ww. ustawie. Natomiast z art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy wynika, że organami pierwszej instancji właściwymi do wydawania decyzji w stosunku do należności budżetów jednostek samorządu terytorialnego są: wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta albo marszałek województwa.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowoadministracyjnym, m. in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2019 r. (sygn. akt III SA/Po 95/19) oraz w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 21 listopada 2017 r. (sygn. akt I SA/Łd 951/17). Dodatkowo w wyroku z dnia 24 listopada 2016 r. (sygn. akt II GSK 954/15) Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że *każda dotacja, zgodnie z powyższą definicją prawną określona w FinPubU, ma służyć finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji zadań publicznych, a więc zadania, które istnieje w dacie przyznania prawa do jego finansowania lub jego dofinansowania. (...). Trafnie podnosi skarżący kasacyjnie organ nadzoru, że dotacja to wydatek redystrybucyjny, na coś przyszłego, a wyraźnie odstępstwa, jeśli je dopuścić, muszą wynikać z przepisów ustawy.*

Rację ma organ nadzoru również, kiedy wskazuje, że w praktyce finansowej zawierane są umowy o dotacje celowe, w ramach których przyznana dotacja nie jest wypłacana beneficjentowi niezwłocznie po zawarciu umowy celem pokrycia z niej przyszłych wydatków, ale beneficjent finansuje zadanie ze środków własnych, po czym otrzymuje gwarantowane umową środki dotacji refinansującej uprzednio dokonane płatności. Takie refinansowanie otrzymywane jest jednak na zadanie publiczne (cel), którego realizacja dokonywała się w warunkach posiadania już przez wykonawcę prawa do otrzymania (wypłaty) dotacji. (...) Cechą istotną dotacji w rozumieniu art. 126 FinPubU jest istnienie zadania publicznego, a odstępstwa od ustawowej definicji określonej ww. przepisem muszą wynikać z ustawy.

7. Wniesienie w dniu 15 grudnia 2023 r. udziałów o wartości 3.000.000 zł do spółki: Społeczna Inicjatywa Mieszkańcowa „KZN – Bałtyk” spółka z o.o. w organizacji z siedzibą w Gościnie pomimo braku określenia przez Radę Miejską w Debrznie zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów oraz akcji, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) – 201 protokołu.

W myśl wskazanego przepisu do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy przekraczających zakres zwykłego zarządu dotyczących określania zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez wójta.

8. Podpisanie sprawozdań:

- a) budżetowych za 2023 r. złożonych przez 7 jednostek budżetowych gminy (dla których Urząd Miejski w Debrznie pełni funkcję jednostki obsługującej) przez osobę nieuprawnioną, tj. zatrudnioną w Urzędzie Miejskim w Debrznie Główną Księgową Centrum Usług Wspólnych, czym naruszono § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 454) w związku z art. 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym – str. 203 - 205 protokołu.

Zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia sprawozdanie podpisują główny księgowy (skarbnik) i kierownik jednostki (dysponent funduszu, przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego, kierownik jednostki obsługującej).

Natomiast w myśl art. 2 ust. 2 pkt 8 tej ustawy przez jednostki współpracujące należy rozumieć organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, a także Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego i Najwyższą Izbę Kontroli.

Ponadto ustalono, że zaniechano wezwania w 2023 r. pracownika wydającego decyzje administracyjne w imieniu burmistrza (inspektora ds. ewidencji ludności i obrony cywilnej) do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, czym naruszono art. 24h ust. 5a w związku z art. 24h ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym – str. 10 - 12 protokołu.

W myśl art. 24h ust. 5 ww. ustawy osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) składa pierwsze oświadczenie majątkowe w terminie 30 dni od dnia powołania na stanowisko lub od dnia zatrudnienia. Kolejne oświadczenia majątkowe są składane co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oraz w dniu odwołania ze stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę.

Stosownie zaś do brzmienia art. 24h ust. 5a ww. ustawy jeżeli terminy określone w art. 24h ust. 4 lub 5 nie zostaną dotrzymane wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia niedotrzymania terminu wzywa osobę (wydającą w jego imieniu decyzje administracyjne), która nie złożyła oświadczenia do jego niezwłocznego złożenia wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin. Termin ten liczy się od dnia skutecznego dostarczenia wezwania.

Podając powyższe do wiadomości Pani Burmistrz, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. zaniechanie zawierania umów dotyczących obsługi bankowej w imieniu samorządowych instytucji kultury,
2. dokonywanie czynności sprawdzających, kompleksowe zbieranie materiału dowodowego w prowadzonych postępowaniach podatkowych, a także wydawanie decyzji o umorzeniu jedynie zaległości podatkowych – zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy *Ordynacja podatkowa*,
3. terminowe podejmowanie w stosunku do podmiotów posiadających zaległości w podatkach lokalnych czynności zmierzających do ich wyegzekwowania,
4. podejmowanie czynności windykacyjnych wobec dłużników należności cywilnoprawnych,
5. określanie wartości zaciąganych w imieniu jednostki zobowiązań finansowych, zgodnie z przepisami ustawy o *finansach publicznych*,
6. ustalenie do zwrotu kwoty niewykorzystanej dotacji zgodnie z ustawą o *finansach publicznych*,
7. zaniechanie wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przed określeniem stosownych zasad przez Radę Miejską w Debrznie,
8. podpisywanie sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań finansowych składanych przez jednostki organizacyjne gminy, dla których Urząd Miejski w Debrznie pełni funkcję jednostki obsługującej, przez osoby uprawnione,
9. ustalanie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zgodnie z przepisami ustawy o *zakładowym funduszu świadczeń socjalnych*,
10. dostosowanie obowiązującej w jednostce *Instrukcji w sprawie zasad postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości*

Z powyższego przepisu wynika, że w przypadku prowadzenia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych gminy przez jednostkę obsługującą (w tym przypadku funkcję tę pełni Urząd Miejski w Debrznie) do podpisania sprawozdań budżetowych składanych przez jednostki obsługiwane uprawnieni są wyłącznie kierownik jednostki obsługującej oraz główny księgowy jednostki obsługującej.

Natomiast stosownie do brzmienia art. 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym w przypadku powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych są one przekazywane w całości;

- b) finansowych za 2023 r. złożonych przez 7 jednostek budżetowych gminy (dla których Urząd Miejski w Debrznie pełni funkcję jednostki obsługującej) przez osobę nieuprawnioną, tj. zatrudnioną w Urzędzie Miejskim w Debrznie Główną Księgową Centrum Usług Wspólnych, czym naruszono § 33 ust. 6 rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 10c ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym – str. 203 - 205 protokołu.

W myśl § 33 ust. 6 ww. rozporządzenia sprawozdania finansowe jednostki obsługiwanej podpisują kierownik jednostki obsługującej – odpowiednio do zakresu wykonywanych zadań wynikających z przepisów odrębnych i główny księgowy jednostki obsługującej.

9. Dokonanie w 2023 r. odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych na emerytów i rencistów objętych opieką socjalną przy zastosowaniu metody obliczenia ich liczby wynikającej z postanowień rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43 poz. 349), co nie znajduje umocowania w obowiązujących przepisach prawa – str. 118 protokołu.

Odpisu dokonano na 19,25 emerytów i rencistów, co spowodowało zaniżenie jego wysokości o kwotę 223,58 zł.

Postanowienia ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 288), a także przepisy wykonawcze wydane na mocy zawartych w niej delegacji nie dają podstaw do stosowania ww. metody (tj. uśredniania liczby emerytów i rencistów objętych opieką socjalną jednostki) przy ustalaniu ich liczby.

10. Niedostosowanie obowiązującej w jednostce Instrukcji w sprawie zasad postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (przyjętej zarządzeniem Burmistrza Debrzna Nr 150.165.2015 z dnia 1 lipca 2015 r.) do uregulowań określonych w art. 83 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 1124 z późn. zm.) – str. 12 - 13 protokołu.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 ww. ustawy jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a ponadto jednostki te niezwłocznie powiadamiają Generalnego Inspektora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu do obowiązujących przepisów prawa.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 ustawy *o regionalnych izbach obrachunkowych* kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy *o regionalnych izbach obrachunkowych*.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy *o regionalnych izbach obrachunkowych*) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Luiza Budner – Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:

Pan Adam Łukaszewski – Przewodniczący Rady Miejskiej w Debrznie.